

PRO-ZORG

Programma Omtrent Zorgen Over Radicalisering met Geweld (PRO-ZORG) is bedoeld voor jongeren en jongvolwassenen van 14 tot circa 30 jaar bij wie zorgen zijn over (dreigende) gewelddadige radicalisering. Het gaat om personen bij wie sprake is van risicofactoren die leiden tot een matige of hoge kans op gewelddadige radicalisering. PRO-ZORG kan ingezet worden bij alle soorten van gewelddadige radicalisering (links-extremistisch, rechts-extremistisch, jihadistisch). Het doel van PRO-ZORG is het verminderen van de risico's die gerelateerd zijn aan gewelddadige radicalisering. PRO-ZORG kan zowel transmuraal (beginnend in geslotenheid) als ambulant worden aangeboden. PRO-ZORG is ontwikkeld op basis van recente wetenschappelijke inzichten en maakt gebruik van een systeemgerichte en cognitief gedragsmatige aanpak met ervaringsgerichte oefeningen.

PRO-ZORG...

- levert behandeling op maat en heeft oog voor de aanhoudende boosheid, eventuele wraakgevoelens en andere aanwezige zorgen, inclusief eventuele psychiatrische problematiek en traumagerelateerde klachten;
- biedt de mogelijkheid om *outreaching* te werken als dit de motivatie van een cliënt vergroot en als er verwacht wordt dat dit tot betere resultaten leidt;
- grijpt in op verschillende risicofactoren;
- richt zich op beschermende factoren, zoals het zorgen voor dagbesteding en het verkrijgen van een meer steunend netwerk;
- staat voor het realiseren van een intensieve samenwerking met relevante systeemleden, onderwijsinstellingen, indien passend de imam, politie, buurtwerk, sportvoorzieningen, etc.;
- kan gebruik maken van *blended care (eHealth)* om het contact te intensiveren en generalisatie te bevorderen.

Doelgroep

PRO-ZORG is bedoeld voor jongeren en jongvolwassenen (man en vrouw) van 14 tot en met circa 30 jaar bij wie zorgen bestaan over (dreigende) gewelddadige radicalisering. Bij de doelgroep spelen gevoelens van aanhoudende boosheid, wraakgevoelens, en/of wantrouwen tegenover de samenleving een rol. De cliënt is vaak van mening dat de groep waartoe hij/zij hoort bedreigd wordt. Er

kan sprake zijn van sensatiezucht en impulsiviteit. Vaak spelen antisociale trekken een rol, evenals de gedachte dat geweld een legitiem middel kan zijn. Ook is er regelmatig sprake van onzekerheid over de identiteit en een laag zelfbeeld. Als het voortkomt uit jihadisme dan is er veelal beperkte of eenzijdige kennis over de eigen religie en ervaren zij een sociaal isolement ten opzichte van de Nederlandse samenleving. Een combinatie van risicofactoren zorgt voor meer beïnvloedbaarheid ten opzichte van ronselaars en ideologisch extremistisch gedachtengoed. De jongeren en jongvolwassenen kunnen zijn doorverwezen door bijvoorbeeld politie, een wijkteam, maatschappelijk werk, of school/werk. Het gaat om jongeren met een matig of hoog risico op gewelddadig radicalisme.

Behandeling

PRO-ZORG wordt aangeboden bij de Waag door behandelaren die getraind zijn in het zorgprogramma en voldoende kennis hebben over transcultureel werken, het signaleren van gewelddadige radicalisme en het benaderen van cliënten bij wie hier mogelijk sprake van is. Ook hebben de therapeuten ervaring in het systeemgericht werken. Behandelaren hebben minimaal elke twee weken intern overleg over de behandelwijze en de voortgang van cliënten die zij behandelen.

In de *aanmeldingsfase* wordt voorbereidend werk verricht. Zo wordt er informatie verzameld ten aanzien van eventuele eerdere begeleiding, behandeling en diagnostiek. Er wordt, na de intake, een initieel (voorlopig) behandelplan geschreven voor de eerstvolgende fase.

In de *voorbereidende behandelingsfase* wordt er begonnen met de startmodule voor het in kaart brengen van de zorgen en het stimuleren van de motivatie. Focus ligt ook op het aangaan van een therapeutische relatie en het serieus nemen en verminderen van gevoelens van boosheid en soms ook wraak. Verder wordt er tijd gestoken in het inventariseren van de risico- en beschermende factoren. Als er onvoldoende (actuele) gegevens zijn, wordt er voor aanvullende diagnostiek gezorgd. Een psychiatrisch consult kan worden ingezet als dit geïndiceerd is.

Vanaf deze fase wordt er aandacht besteed aan de leerstijl van de cliënt. Centraal staat de vraag: hoe kan de behandeling zo worden ingericht en aangeboden dat het voldoende aansluit bij de cliënt en relevante betrokken systeemleden? De fase wordt afgesloten met een behandelplan.

Tijdens de *behandelfase* worden onderdelen uit de startmodule aangeboden als deze relevant zijn en nog niet zijn gedaan. Om maatwerk te leveren wordt per cliënt bekeken welke optionele modules (naast de standaardmodules) van toepassing zijn voor het verminderen van de zorgen en de risico's. Het programma bestaat uit onderstaande modules:

1. Het verminderen van Stress en Boosheid; (optioneel);
2. Zelfbeeld (optioneel);
3. Invloed van het denken (standaard);
4. Emotieregulatie (optioneel, hiervan bestaat een versie voor jongeren en een versie voor jongvolwassenen);
5. Netwerkmodule (standaard voor jongvolwassenen);
6. Gezinsmodule (standaard voor jongeren).

Er wordt structureel gewerkt aan het verminderen van de boosheid en het doorbreken van sociaal isolement. Ook kan er een imam worden ingezet voor het verkrijgen

van meer kennis en het doorbreken van cognitieve vervormingen ten opzichte van de Islam als het gaat om Jihadisme.

Behandeluur en frequentie

De duur van de interventie is afhankelijk van het leertempo van de cliënt en de ernst van de problematiek en kan variëren van 4 tot 15 maanden (exclusief de nazorg). De intake en prebehandelfase worden binnen 12 weken afgerond. Tijdens de behandelfase wordt er elke 2 maanden geëvalueerd. Er wordt dan bekeken of de behandeling kan worden afgerond. Meestal zal de behandelfase na de eerste 2 maanden verlengd moeten worden, soms met dezelfde intensiteit, maar de intensiteit kan dan ook worden verminderd. Na de behandelfase volgt nog nazorg.

Verwijzing en financiering

PRO-ZORG wordt op alle vestigingen van de Waag aangeboden. Voor meer informatie over de wijze van aanmelding en financiering kun je terecht op www.dewaagnederland.nl of bij de teamleider Jeugd & Jongvolwassenen van de vestiging.

De Waag

De Waag is de grootste polikliniek voor gespecialiseerde forensische zorg in Nederland. De Waag was in 1992 de eerste forensische polikliniek van Nederland. De 10 poliklinieken van de Waag verlenen laagdrempelige hulp aan volwassenen, jongvolwassenen en jeugdigen vanaf 12 jaar die (dreigend) delictgedrag vertonen in combinatie met antisociale gedragsproblemen of een psychisch probleem.

Contact

Voor meer informatie over PRO-ZORG kun je contact opnemen met de aandachtfunctionaris transcultureel of de teamleider Jeugd & Jongvolwassenen.

Zie voor contactgegevens: www.dewaagnederland.nl. De Waag is onderdeel van De Forensische Zorgspecialisten.